

Notat

Høringsuttalelse Innlandet fylkes råd for personer med funksjonsnedsettelse (rådet): Framtidig skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller, Innlandet fylkeskommune

Rådet tar ikke stilling til de politiske beslutningene som skal fattes i saken, men vil gi en uttalelse på vegne av de som vi er valgt til å representere. For rådet er elevens beste med et godt studietilbud, en trygg læringsarena og et tilbud om tilgjengelige og tilrettelagte aktiviteter det viktigste. Vi ber om at de svakeste elevene og de som har andre behov enn majoriteten hensyntas når endelig beslutning skal tas. At stadig flere elever sliter psykisk vil være med å utvide den gruppa som rådet representerer.

Vi mener at Innlandet fylkeskommune har et stort samfunnsansvar, ved at alle skal motiveres til å fullføre videregående, at de forhåpentligvis fortsetter i et utdannelsesløp og at alle skal ut i arbeid. Det er mange i vår gruppe som ufrivillig står utenfor arbeidslivet. Dette er urovekkende da det er mange som ønsker seg ut i arbeid, og det blir urimelig at vår gruppe mister muligheten til opplæring og arbeid. Samfunnet har stort behov for kvalifiserte arbeidstakere, og det er et paradoks at vår gruppe blir holdt utenfor. Tar vi ikke grep og sørger for gode utdanningsforhold vil flere av våre elever havne i utenforskap, utsettes for mobbing, diskriminering og fattigdom. Det viser seg at det er stort potensiale i Innlandet for å inkludere målgruppa i arbeidslivet; jf. nyeste arbeidsgiverundersøkelsen fra NAV, som viser at 43 % av bedriftene ønsker et slikt samarbeid.

Elever og ansatte med funksjonsnedsettelse må ha en forutsigbarhet, som nå er truet med nedleggelse av skoler. Vi er opptatt av at de vi representerer skal være trygge på at de får et godt og **reelt** studievalg, og arbeidsplasser på lik linje med alle andre.

Rådet forutsetter at ny opplæringslov legges til grunn, og viser til CRPD. Lovens kapittel 11 som beskriver tilpassa og individuelt tilrettelagt opplæring kan ikke overses.

Slik som bytte av skolested og eventuelt lengre reisevei kan gi store utfordringer for våre elever. Dette kan igjen medføre større behov for oppfølging/hjelp og tilrettelegging. Økte bo-transportutgifter vil være en av mange konsekvenser. Et godt samarbeid og medvirkning med eleven, PP-tjenesten og foresatte er viktig for å kunne sikre gode individuelle vedtak. Undervisningen skal være forsvarlig, og vi må sørge for at kravene til de som skal undervise er ivarettatt.

Rådet har tidligere uttalt seg i forvaltningsrevisjonsrapporten om spesialundervisning. Rådet er også orientert om alle gode tiltak som er iverksatt i Innlandet fylkeskommune. Men, det er IKKE godt nok at tiltakene i hovedsak bare oppfyller de krav som er satt i lov og forskrift. Her har vi en vei å gå.

Vi må sørge for at de skolene som videreføres etter at vedtak er fattet er universelt utformet og tilrettelagt, for å muliggjøre at valg av studieretning skal være åpent og ikke ekskluderende. Konsekvensene av de valg som elevene gjør må være godt opplyst og på et forståelig språk. At et tilbud er tilpasset, vil blant annet si at det er lagt til rette for hjelpemidler og assistanse. Alternative læringsarenaer som institusjoner, hjemmeundervisning samt internat skal være permanent tilrettelagt.

Dessverre er mange i vår målgruppe i stor risiko for å leve under fattigdomsgrensen og droppe ut av skolen. Det er derfor viktig at den enkelte elev selv kan velge om den nærmeste skolen er best eller om miljøbytte trengs. Mange familier vil ikke klare de ekstra utgiftene det er ved å flytte ut en ungdom med bistandsbehov og gi den oppfølging og trygghet mange trenger. For noen av elevene som får lengre skolevei vil dette avskjære de mulighetene til å delta på fritidsaktiviteter og deltidsjobb, noe som igjen vil føre til ekskludering og ensomhet.

Vi vil presisere at å behandle alle elevene med respekt og verdighet ved å gi elevene et reelt valg, og at skolene er universelt tilpasset for alle, er det aller viktigste!

Anders Nupen Hansen,
leder Innlandet fylkes råd for personer med funksjonsnedsettelse